

Izheja vsako sredo
in petek zjutraj.

Stane za celo leto 15 L.
» pol leta 8 »
» četrt leta 4 »

Za inozemstvo celo
leto lir 40.

Na naročila brez do-
poslane naročnine se
ne moremo ozirati.

Odgovorni urednik:
Polde Kemperle.

GORIŠKA STRAŽA

Št. 46

V Gorici, v petek 10. junija 1927.

Leto X.

Nefrankirana pisma se
ne sprejemajo. Oglasi
se računajo po dogo-
voru in se plačajo v
naprej. — List izdaja
konsorcij »Gor. Stra-
ža«. — Tisk Katoliške
tiskarne v Gorici. Ri-
va Piazzetta št. 18.

Uprava in uredništvo:
ulica Mameli št. 5.
(prej Scuole).

Telef. int. št. 308.

Tri smernice.

Zdrava socialna preureditev družbe, o kateri smo že večkrat govorili na tem mestu, mora ohraniti veselje za delo, a podrediti sebične koristi koristim skupnosti. Toda tudi preosnova sedanjih, na kopičenje bogastva pri poedincih usmerjenih gospodarskih oblik, bo malo pomagala, če se ne bodo narodi obenem resno lotili tudi npravne obnove. S hlepenjem po profitu, brez globoke verske zavesti, brez večnih npravnih zakonov, brez pričanja o npravni odgovornosti ne bo nikdar mogoče uveljaviti v človeški družbi žive socialne pravičnosti. Vse naše hotenja, vse naše delo mora biti uravnano po treh velikih smernicah.

Prva: pravičnost in ljubezen. Res sta te dve besedi zelo splošni, toda bodimo gotovi, da je v njih dejstvom silna, božja moč. Čim bolj bomo sami v vsem svojem ravnanju uveljavili ljubezen in pravičnost, tem večja bo naša moč v boju zoper vsako izkoriščanje.

Druga, ki je s prvo v zvezi: potreba npravne prenovitve. Mnogi gospodarski politiki, ki v gospodarskem življenju niso hoteli priznati krščanskega svetovnega načela, bolj in bolj spoznavajo, da človeštvu ni rešitve, če ne bodo zopet Bog in vest in npravni zakoni temelj, na katerem bo človeštvo gradilo svoje gospodarstvo. Zlasti se mora uveljaviti bolj in bolj splošno načelo božje postave: šest dni boš delal, sedmi dan počival.

Tretja: Gotovo je tudi, da se mora splošno načelo socialne pravičnosti dejansko izraziti v nekih npravnih, socialnih in gospodarskih

oblikah, če naj se razmere stalno urede in izboljšajo. Socializacija, kolikor ne pomeni nič drugega kakor socialno podreditev sebičnih gospodarskih koristi posameznikov koristim celokupnosti, je neobhodna zahteva družabne obrambe proti sebičnosti kapitalizma. Kakšne naj bodo te oblike, kako naj se socializacija izvede, o tem ne bomo podrobneje razpravljali. Gotovo in neizpodbitno pa je, da bodo te preosnove pripomogle k ozdravljenju gospodarske mizerije, če bodo v soglasju z npravnimi zakoni, z zakoni pravičnosti in ljubezni.

Slovenci smo majhen narod. Ni misliti, da bi mi sami premagali kapitalizem ter ustanovili človeštvu pogoje za lepšo bodočnost. Toda pripravljamo lahko vendarle tudi mi po svoje to srečnejšo dobo. Marsikako socialno zlo doma že sami lahko odpravimo. Marsikaj dobrega z marljivim izobraževalnim, vzgojevalnim, socialnim in gospodarskim delom sami lahko ustvarimo.

In še več! Zgledi imajo moč tudi na zunaj. Mi lahko vplivamo idejno tudi na druge narode, kakor drugi narodi vplivajo na nas. Počasi, počasi bodo vendarle začele zmagovati tudi v velikem svetu krščanske socialne ideje. Seveda ne vemo, morda pridejo prej na narode in države še težke preizkušnje, morda krvave socialne revolucije. Toda ne bojmo se! Če bodo narodi imeli oči uprte v Križ, bo iz svetovnega prevrata vstal nov, srečnejši rod, novo srečnejše človeštvo. Zato le vsi veselo in korajžno na delo za udeležitev treh velikih smernic! S tem gradimo in varujemo tudi bodočnost naše solne slovenske zemlje.

Kaj se godi po svetu?

Ko smo zadnjič v majhnih stavkih povedali, da se v Albaniji nekaj kuha, smo menili, da smo s tem opravili. Stvar je pa bolj resna in vredna, da se naši bravci z njo bolj potanko seznanijo.

Oblačno obzorje.

Pod tem naslovom prinaša dunajska »Neue Freie Presse« svoja razmotrivanja o najnovejšem sporu v Albaniji. Pravi, da smo po skoraj desetih letih miru komaj tam, kjer smo bili pred vojno. Na Balkanu je bilo dano prvo znamenje za svetovno vojno. Letos pa že zopet celo pomlad nekaj šumi tam doli in obeta hudo točo. Društvo narodov v Ženevi pa si stavi prst na usta in na desno ter levo miri: »pst, pst,« saj bo mir. Ogromni in dragoceni stroj v Ženevi se je skazal za dobrega le tedaj, ko gre za majhne države. Kako se je Briand hvalil tam lansko leto, ko so se na Bjelašici planini zgrabili trije, štirje grški in bolgarski stražniki. Seja za sejo, komisija za komisijo, vse se je sestavljalo v Ženevi in reševalo tisti mali sporček. Zdaj pa je drugače. Gre za težje ribe. Spor se ne pleče več med dvema državicama, ki jim kar na lepem zaukažejo: »stoj!«, marveč med Jugoslavijo in močno italijansko kraljevino.

Čez par dni se bodo zopet zbrali gospodje v Ženevi, opazovali bodo temne oblake, ki vlečejo preko Evrope, a niti na misel jim ne hodi, da bi dežnike odprli. Tako daleč

smo že prišli po poti miru in demokracije! Morda niso ti očitki resnični? Gre za majhno balkansko državo Skipetarjev in vsaj pol Evrope je zastražen nje vznemirja že dobre tri mesece. Še poznamo jo komaj dobro.

V deželi Albancev.

Albanija je dežela, ki ima dosti očetov. Ko mine kak evropski konflikt se rodi — Albanija. Že po balkanski turški vojni so skušale evropske države napraviti iz nje urejeno deželo. Poklicale so celo nekega nemškega princa Wieda, da bi si posadil njeno krono na glavo. A čim je ta spoznal svoje zveste podložnike, se je vrnil na svoj grad ob Renu. Po svetovni vojni se je dežela oklicala za republiko po milosti velesil, ker nobena ni drugi privoščila tega koščka gorate Evrope. Na mirovnih konferencah je Albaniji pridobil nekaj ugleda škof Fan Noli, ki je bil za ministrskega predsednika. Bil je zvest prijatelj Italije. Morda je bilo ravno to politično nagnjenje krivo, da je s pomočjo Jugoslavije zasedel njegovo mesto neki trgovec, sedanji mogočnik Ahmed beg Zogu.

Tudi ta komaj kroti svojo 17.000 kvadratnih kilometrov razsežno deželo s še ne enim milijonom prebivalcev. Ta milijon je razklan v več verskih in plemenskih skupin. Zato sta si sever in jug v večkratnem nasprotju.

Dežela je pa bogata. Prebivalstvo

pozna le ovčjerejo in nekaj polja, zakladov pa ne ume dvigati iz osrčja zemlje. Zategadelj so prišli v deželo drugi. Jugoslavija, ki je glavna mejašica Albanije, se kaj poželjivo ogleduje po tej deželi, ki še čaka svojega Kristofa Kolumba. Je pa malce prekasno prišla. Italijanska diplomacija je znala bolj spretno in hitro delati. Ne z vojnimi, pač pa z drugimi sredstvi. Italija si more šteti v zaslugo, da je gospodarsko Albanijo popolnoma prekrasila. Albanski bankovci se tiskajo v Rimu; pred kratkim smo celo v »Piccolu« videli podobo velikega mosta čez reko Mati, ta most je italijansko delo; glavni uvoz in izvoz veže obe deželi. Take gospodarske postojanke naravno, da noče nobena država zapustiti. To je pripeljalo italijanskega poslanika v Tirani, barona Pompeja Aloisia, da je sklenil tiranski pakt, ki stavi Italijo za poroka albanske državne neodvisnosti.

Igra se začne.

Tiranski pakt je pa razburil duhove v Belemgradu. Jugoslovani so spoznali, da v Albaniji nimajo več ničesar iskati. Prišlo je tam pred veliko nočjo do nekih političnih prerokanj med Belgradom in Rimom. Tisti spor je vrgel celo prej vsemogočnega zunanjega ministra Ninčiča. Pod ministrovanjem Periča so se raznesle v svet vesti o oboževanju Jugoslavije. Tudi ta huda ura je prešla. Proti toči sta streljala v prvi vrsti Anglež in Francoz. No, pa se je še v tretje nebo zagrnilo. Albanski jezik je precej težka reč. Je ostanek starodavne ilirščine pred 2000 leti in je pomešan z drobci še starejšega jezika starih Tračanov. Ume ga razven domačinov le malokdo. Zato rabijo pri vseh diplomatskih zastopstvih posebne tolmače ali kakor jih doli na Balkanu kličejo »dragomane«. Jugoslovansko poslaništvo v Tirani je imelo za tacega dragomana nekega Gjuraškoviča, Albanca po rodu. Tu začne »afera z zaprtim dragomanom«.

Albanci so rekli, da je ta mož jugoslovanski vohun, zgrabili so ga in hajd v zapor. V Beogradu pokoncu, ker zapirajo jugoslovanske diplomatske osebe. V Tirani so pa zavrnil, da Gjuraškovič sploh ni diplomat. Zdaj gre ves spor za tem ali je zaprti dragoman diplomat ali ne. Če je, potem se je Albanija težko pregrešila proti vsem mednarodnim običajem.

Jugoslavija je vsled albanske trme odpoklicala svoje zastopnike iz Albanije. S tem je pred vsem svetom prekinila diplomatske stike s svojo sosedo. Albanski poslanik v Beogradu Cena beg pa se še ni odpeljal domov. On posreduje in še celo dela očitke lastni vladi. Mož se bo nemara za to še pokoril, če se ne dokoplje do mogočne oblasti, kar je v Albaniji pač možno.

Strah po Evropi.

Ko so evropski kabineti zvedeli za prelom med Jugoslavijo in Albanijo, so vzeli stvar za res. Pariški »Petit Parisien« je pisal, da je to igra z ognjem. Italija da pač mora že vsled tiranskega pakta izreči svojo besedo. In tako se bo igra tam nadaljevala, kjer se je v aprilu prekinila. Sploh se francosko časopisje prav močno briga za najnovejšo zadevo na Balkanu. Levičar-

ski list »Oeuvre« zahteva, naj se cela zadeva spravi pred Društvo narodov in naj se tam obravna celo jadransko vprašanje. Kaj pa ljudje iz Društva na to pravijo, smo že brali zgoraj pod »Oblačnim obzorjem«.

Belgrajski tisk napada Albanijo, ker noče ubogega Gjuraškoviča zapustiti. Ta pa seveda navzlic vsej evropski časopisni borbi šteje ure v albanski celici. Postal je pa mož vendarle slaven, ker za njegovo čudno ime vedo danes celo v Ameriki.

Se razume, da tudi italijansko časopisje porabi precej črnila zastražen »zaprti dragomane«. (a. v.) v »Corriere della Sera« opominja belgrajsko vlado, da so se »močne metode« izkazale za slabe. Prav lep in umesten opomin, upanje je, da si ga bodo vse države vzele k srcu. Drugi listi pa dolže Jugoslavijo, da je povzročila ta spor z Albanijo le zato, da bi o njem razpravljalo Društvo narodov.

Belgrajski poslanik, general Bodrero, se precejkrat mudi pri zunanjem ministru Marinkoviču. Pomirjevalno vplivata tudi angleški in francoski poslanik. Velesile se namreč boje kakega požara na Balkanu, ker morajo drugod poravnati svoje račune. Menda si pa tudi noben človek pri odrasli pameti še ne želi drugega dejanja svetovne vojne.

Kaže, da bodo pomirjevalci dosegli uspeh. Albanski poslanik Cena beg sploh ni šel iz Beograda in se trudi, da se spor izgadi. Najnovejša poročila pravijo, da se bosta Jugoslavija in Albanija sami pomenili za pametno rešitev spora. Dobro bi to bilo! A, žal, moramo zapisati, da če izruješ rjav žebelj iz rane, se rana še gnoji. Še bolj velja to pri političnih ranah.

Okno v svet.

Protiboljševiki na delu.

Iz Moskve prihajajo poročila o novih atentatih proti boljševikom. Prvi se je pripetil v Ljeningradu baš ko so imeli komunisti v svojem krožku sejo. Dva neznanca sta vdrla v sobo in vrgla bombo med zborovalce. 26 jih je ranjenih, neznanca sta ušla. V Minsku ob Poljski meji so pa neznanci ubili policijskega komisarja. Baje so ti atentati delo organizirane protiboljševiške družbe.

Med Italijo in Belgijo.

Belgijski zunanji minister Vandervelde je v zbornici malce ostro govoril proti sedanji vladavini v Italiji. Prvi minister Musolini je odločen, da bo odpoklical svojega poslanika z bruseljskega dvora, če Vandervelde svojih izjav ne omili.

Avarescu je šel.

Že zadnjič smo poročali, da v Romuniji ne orjeta skupno kralj in general Avarescu. Kralj je hotel vlado iz vseh strank, diktator se je upiral. Nazadnje je pa kralj odločno nastopil in pozval Avarescuja, naj odstopi. To se je tudi zgodilo v splošno zadovoljnost. Vlado je sestavil princ Stirbey, ki je pristaš liberalnega vodje Bratianu-ja. Preko te vlade upajo, da bo prišlo do demokratične vlade vseh strank.

Ni še miru.

Odgovor, ki je prišel iz Kajire v London zastran zadnjega spora z Angleži, ni zadovoljil angleške vlade. Listi sicer pomirljivo pišejo, a pod žerjavico tli in se je bati, da bodo egiptovski nacionalisti odločno nastopili.

Političen umor.

V pondeljek dopoldne je na postaji v Varšavi ustrelil 19-letni Rusarist Boris Kowerko sovjetskega poslanika v Varšavi Woikofa. Poslanik je šel na postajo čakati Rosengoltza, ki se je vračal iz Londona v Moskvo. Atentator je oddal več strelav na Woikofa, ki je brž po operaciji umrl. Woikof je eden izmed boljševoikov, ki so podpisali smrtno obsodbo zadnjemu carju.

Poljska oblastva so brž pričela obsežno preiskovanje, posebno ker je iz Moskve prišla brzovavka, ki dolži Poljsko, da se je premalo brigala za varnost sovjetskega diplomata. Ni izključeno, da bo prišlo še do česa hujšega.

Stresemann — Čičerin.

V pondeljek sta prišla skupaj v Baden-Badenu nemški in sovjetski zunanji minister. Govorila sta med seboj dobre tri ure. Glavni razgovor se je seveda pletel okoli angleško-ruskega spora. Stresemann bo o izidu razgovora poročal svojim ministrom. Pomenili se bodo ob tej priliki tudi o albanskem vprašanju in o umoru sovjetskega poslanika v Varšavi.

Spomenik Aljažu.

Aljaževi prijatelji in častilci so se odločili, da bodo postavili na pokopališču v Dovjem spomenik odličnemu skladatelju in planincu. Sestavil se je poseben odbor za spomenik. Odbor oziroma njega blagajnik (Jos. Lavtižar, župnik, Rateče-Planina, p. Kranjska gora) pobirajo prostovoljne prispevke.

Izšla je

junijeva številka »Gospodarskega lista«. Tudi v tej številki najdeš obilico prekornih člankov. Najbolj zajemljiva je pa rubrika »Vprašanja in odgovori«. Ni čuda, če se vsled svoje poljudnosti list tako širi med naše ljudstvo.

Da se ime ohrani.

Slavni francoski maršal Foch nima ne hčere ne sina. Z njegovo smrtjo bo slavno ime izginilo. Da bi se pa to ne zgodilo, je Fochov zet polkovnik Fournier zaprosil ministrstvo, da smejo njegovi otroci spremeniti ime v Foch.

Prve spremembe.

Na mestnem županstvu je izstavljena prva skupina tistih, ki so zaprosili za spremembo imena. Dr. Prinzig prosi, da bi ga spremenili v Princis, par Vodopivec v Bevilacqua, dr. Sturnig se bo zval Sturni, Galevič iz Šempetra pa Galeliussi. Neki Braunstein (rjavi kamen) prosi za prekrščenje v Rocca bruna; neki Toncich v Tonsi itd.

Prodaja svežih gob.

Županstvo naznanja, da je strogo prepovedano kupovati sveže gobe od razprodajalcev po ulicah. Kupujejo naj se le na pokritem trgu, kjer so preiskane.

Društvom.

Danes ima društvo veliko sitnosti in veliko stroškov predno doseže dovoljenje za prireditve. Društvo in tudi v »Gor. Straži« smo že opozarjali društva, kako naj opremijo prošnjo na kvesturo.

Kaj je potrebno?

1. Prošnja, da dovoli kvestura društvu prireditve, mora biti pisana na kolkovanem papirju 2 lir; v prošnji mora biti označen program in dan prireditve;
2. vse točke slovenskega programa (igre, deklamacije, pevske točke itd.) morajo biti predložene kvesturi v celotnem slovenskem besedilu;
3. na prošnji mora biti izjava društva avtorjev (Società degli Autori), da je prosilec plačal predpisano pristojbino;
4. na prošnji sami mora biti tudi izjava občinskega načelnika (podestà), da ni nasproten prireditvi (nulla osta);
5. če so bili prostori v l. 1927. že kolavdirani, je treba v prošnji to

samo omeniti; če pa prostori še niso bili kolavdirani, mora prosilec prošnji priložiti tudi zapisnik kolavdiranja, ki mora biti podpisan od občinskega načelnika, zdravnika in stavbnega izvedenca;

6. prošnji je treba priložiti kolek 3 lir in za 50 lir tako zvanih *upravnih znamk (marche amministrative)* ali pa 53 lir v denarju.

Pristojni karabinerji morajo biti obveščeni o vsaki prireditvi in morajo v vsakem slučaju podati tudi od svoje strani poročilo. Zato je potrebno, da se vlagajo prošnje na kvesturo en mesec ali vsaj tri tedne pred prireditvijo.

De Pinedo je pripravljen.

Italijanski letalec De Pinedo, ki se je moral spustiti pri Azorskih otokih v morje, je včeraj spet nadaljeval prekinjeni polet. Svoje letalo je popravil in leti domov.

Explozija.

V neki smodnišnici 10 kilometrov proč od Krakova je zletelo v zrak 40.000 kilogramov ekrazita. Pok je bil tako silovit, da so Krakovčani mislili, da je pod njih nogami potres. Skoro vse hiše v Krakovu so popokale in ranile s steklenimi drobci par sto ljudi. V bližini nesreče je pa par sto ljudi težko ranjenih, nekaj jih je tudi mrtvih.

Draga podoba.

Newyorški muzej je v Parizu kupil znamenito Rembrandtovo podobo »Obisk sv. Elizabete« za 150.000 dolarjev.

Čez ocean sem in nazaj.

Še niso ponehale slavnosti na čast mlademu Lindbergu, ki je preletel Atlantski ocean, že je ves svet zadavljen nad drugim zmagovalcem oceana Chamberlinom in njegovim drugom Levinom. Da, časopisi slednja dva še bolj proslavljajo, ker sta Lindberga celo prekosila. Sam ameriški zrakoplovni klub javlja, da je Chamberlinovo letalo »Miss Columbia« preletelo 6283 kilometrov v 41½ urah, Lindberg pa le 5800½ kilometra. Chamberlin se je dvignil v soboto dopoldne z istega mesta kot malo dni prej Lindberg. Novi zmagovalec, star 35 let, je že znana oseba med ameriški letalci. Ob neki priliki je ostal v zraku 51 ur in je s tem dosegel rekord. Junaški letalec je dobil v milijonarju Levinu moža, ki je z denarjem podprl njegov polet iz New Yorka do Berlina. Finančnik se je tudi sam udeležil poleta, čeprav se ni do zadnje minute zvedelo o njegovih nameri. Prvotno je bil določen za Chamberlinovega spremljevalca poročnik Bertaud. Šele, ko je letalo odletelo z letališča je Levinova soproga spoznala resno namero svojega moža in je padla od strahu v nezavest.

»Miss Columbia« je drvela po

DNEVNE VESTI.**Naročnikom in bravcem.**

Ker je v četrtek praznik bo izšla »Straža« prihodnji teden le enkrat, in sicer v sredo s prilogo.

Ali si že vpisan v Goriško Mohorjevo družbo? Še ta mesec imaš čas! — Jeseni boš dal za knjige 10 lir, najbrže jih pa sploh ne dobiš!

Izjava.

Dopisa v »Gor. Straži« z dne 25. maja iz Modreje ni pisal Anton Krivic, Modrejec št. 30.

Duhovniške vesti.

Kakor smo že zadnjič v dopisu iz Čezsoče poročali gre g. kaplan Viktorin Stanič iz Bovca za kurata v Log. G. kurat V. Kos je premeščen za župnega upravitelja v Žabnice, ker g. Monkar vsled bolezni ne more več opravljati svoje službe. Podmelški kaplan g. J. Kjačič je prestavljen v Bovec.

Tržaški župan.

Trst je dobil župana. Ta je general Jurij Nobili, ki služi v milici v Florenci. Ima že 64 let.

Važna rabsodba.

V torek 8. t. m. se je vršila pred kazenskim senatom okrožnega sodišča v Gorici razprava proti č. gospodoma župniku Ivanu Rejcu iz Sv. Križa in župniku Josipu Debevcu iz Budanj. Obtožena sta bila, da sta protipostavno širila verski listič »Jaselce«, in s tem prekršila določbe člena 114. zakona o javni varnosti. Pri prvi razpravi pred okrajnim sodiščem v Ajdovščini sta bila oba gospoda obsojena na 200 lir globe. Vložila sta priziv. V Gorici je predsedoval senatu sodni svetnik dr. Marizza, obtožbo je zastopal državni pravnik dr. Gaspardi, obtoženca je branil odvetnik dr. Brajša. Dr. Brajša je v sijajnem govoru dokazal, opiraje se na rabsodbe kasacijskega dvora, da je širjenje »Jaselce« dovoljeno,

in da obtožena gospoda nista zgrešila nikakega kaznjivega dejanja.

Državni pravnik je sam predlagal popolno oprostitev, ker dejanje izvršeno od obtožencev, ni kaznjivo. Senat je razglasil sodbo, da sta oba obtožena gospoda popolnoma oproščena.

Pomota na kuverti.

Uradni dopisni urad »Agenzia Stefani« poroča: Pred nekaj meseci so ravnatelji vseh šol na Savojskem (ta dežela je danes pod francosko nadoblastjo) prejeli od glavnega fašistovskega tajnika posebno okrožnico. V njej je bil poziv za sestavo zbornika, ki naj »pokliče v spomin glavne dobe fašistovske revolucije«. Vsled tega je francoska vlada povprašala za pojasnilo pri zunanjem podtajniku v Rimu, Grandiju. Ta je pojasnil, da je okrožnico razposlal glavni upravni tajnik Marinelli in ne Turati.

Vrhu tega sporoča »Agenzia Stefani«, da je poročilo francoskega uradnega dopisnega urada »Agence Hava« netočno. Okrožnica je bila razposlana le na šole v kraljestvu in je le vsled pomote pri naslovu zašla na Savojsko. S tem je menda zadeva urejena.

V ljudski izdaji.

Zadnji Mussolinijev govor bo izdalo založništvo »Mussolinia«. Govor bo prirejen v ljudski izdaji.

Pozor, delavci!

Državno zavetništvo za delavsko zavarovanje nam sporoča, da se delavci tudi iz naših krajev često podajajo v razne kraje za delom. Nekaj časa stikajo, kje bi dobili zaslužek, potem se pa brez sredstev vrnejo domov. Že omenjeno udruženje zavoljo tega opozarja, naj si vsakdo prej preskrbi delo, potem naj šele gre v tuje kraje. Kje se bi dalo delo dobiti, se izve pri zavetilstvu (Patronato nazionale).

Maurice Leblanc:

Skrivnostno oko.

(Doživljaji Arsena Lupina.)

V malo obljudeni ulici jo je spet našel.

»Kaj pa, če hodi kdo za mano,« vpraša ona.

»Ne,« jo je on zagotovil. »Sem prav dobro pazil. Poslušaj me. Kje si dobila zamašek?«

»V predalu njegove nočne omarice.«

»Tam smo pa že iskali.«

»Da, in jaz sem včeraj zjutraj še enkrat iskala. Prav gotovo ga je danes ponoči notri dejal.«

»In brez dvoma ga bo hotel od tam ven tudi vzeti,« pripomni Lupin.

»Res.«

»In če ga tam ne najde?«

Viktorija se strahovito preplaši. »Odgovori mi,« reče Lupin, »če ga tam ne bo našel, ali ne bo dolžil tebe tatvine?«

»Prav gotovo!«

»Potem ga pa nesi nazaj, in to takoj.«

»Moj Bog, moj Bog,« je vzdihovala. »Samo, če že ni zapazil. Daj mi hitro zamašek nazaj. Brž, brž!«

»Ná ga,« reče Lupin in išče po žepih.

»No?« čaka Viktorija z iztegnjeno roko.

»Prav zares,« de on preplašen, »ni ga več tul!«

»Ka-a-a-a-j?«

»Na svojo čast se ti zaklinjam, ni ga več v... nekdo mi ga je moral vzeti.« Lupin izbruhne v gromek smeh.

Viktorija se razjezi: »Kako se moreš še smejeti?«

»Ja, vendar boš priznala, da je zadeva zelo smešna. Zdaj ne igramo več komedije; to je že čarovnija. Brž ko bom imel teden dni časa, bom napisal: Začarani zamašek ali Arsenova smola.«

»Kdo naj bi ti ga bil pa ukral?«

»Nič se ne čudi. Sam je odletel. Ena, dve, tri... ali nisi videla?«

Nežno potisne staro deklo naprej in nadaljuje z resnim glasom: »Pojdi domov, Viktorija, in ne delaj si skrbi. Je pač jasno, da naju je kdo opazoval, ko si mi dajala zamašek, ter da je izrabil gnečo v trgovini, da mi ga je izvabil iz žepa. Vse to je zame dokaz, da sva pod nadzorstvom in to še bolj, nego sem si mislil. Toda kot sem že rekel, nikar ne bodi v strahu. Drugega mi nimaš povedati?«

»Pač. Včeraj zvečer, ko je šel Daubrecq z doma, so ljudje spet prišli. Videla sem luč in svetlobo je padala med drevesa.«

»In kje je bila vratarica?«

»Ni še šla v posteljo.«

»Potem so torej bili odposlanci iz policije; ti torej še naprej iščejo. Zbogom, Viktorija... Saj me boš spet noter spustila?«

»Kako! Ti hočeš...«

»Kaj pa tvegam? Tvoja soba je v tretjem nadstropju. Daubrecq ni ti ne sluti...«

»Pač pa drugi!«

»Drugi? Če bi jim bilo kaj na tem, da mi eno zagodejo, bi že poskušali. Oviram jih sicer, a se me ne boje. Nasvidenje, Viktorija, točno ob petih.«

Še eno iznenadenje je čakalo Lupina. Zvečer mu je stara dekla javila, da je našla kristalni zamašek zopet v predalu nočne omarice. Lupin pa se že kar ni več razburjal ob takih čudnih prigodbah. Navadno si je rekel: »Torej so ga nazaj prinesli. Kdor je to storil in se vtihotapil v hišo, je gotovo mnenja, da zamašek ne sme izginiti. In kljub temu, da Daubrecq ni niti v lastni spalnici varen, je vendar zamašek zopet pustil v predalu, ko da bi sploh ne polagal važnosti nanj.«

Toda čeprav ni zadeva Lupinu postala jasna, se vendar ni mogel ubraniti gotovih zaključkov.

»Kakor stoji zdaj stvari,« je računjal, »je nujno potrebno, da se srečam z onimi.« Potem bom jaz gospodar položaja.«

(Dalje).

zraku nekoliko bolj južno ko Lindberg. Vreme je imela slabše. Ko je prispela nad kopno je zavozila v gosto meglo in dež. Ker nista letalca imela natančnih kart, sta zašla proti jugu.

Med tem se je na berlinskem letališču Tempelhofu že v pondeljek ponoči zbrala nepregledna množica Berlinčanov, ki so hoteli junaška letalca pozdraviti. Vojaštvo je komaj spravljalo v red nervozno množico. Tudi oblastva so že tu, godbe igrajo, v zraku brnijo letala, ki se pripravljajo za sprejem »Columbijske«. Napetost se stopnjuje do viška, ameriškega letala še ni. Nesreča! Brezžični brzovjav lovi glasove od vseh strani. Nič! Oblastva in ameriški poslanik se odpeljejo. Ljudje še čakajo.

Proti jutru prinese brzovjav vest iz mesteca Eislebena, da se je moralo letalo spustiti na tla ob šestih zjutraj pri vasi Bischofsrode eno uro od Eislebena, ker ni imelo več kaplje bencina. Ljudje, ki so ravno delali na polju so videli ogromnega jeklenega ptiča. Šli so po vaškega učitelja, ki se je za silo zmenil z letalcema in jim preskrbel 100 litrov bencina. Ob devetih se je letalo spet dvignilo. Radio je spet sklical ljudi na tempelhofsko letališče, ker čez pol ure sta letalca morala pristati. Tudi zastopniki vlade in diplomati so zbrani. Godbe že igrajo ameriško himno. Eskadra aeroplavnov poleti proti jugu, da sprejme »Columbio«. Čez pol ure se nemški letalci vrnejo in javijo, da niso nikjer na obzorju mogli opaziti — ameriškega letala. Razočaranje — radio spet brni — povpraševanje množica se razhaja ... Chamberlinu in Levinu ni usoda mila.

Pa je bila! Le malce poigrala se je usoda s človekoma, ki skušata do danes razsežne daljave zbližati. Prebivalci v Bischofsrode so Chamberlinu pokazali smer proti Berlinu. Letalca pa sta imela le slabo karto in sta v gosti megli zašla zopet na zapad. Na binkoštni pondeljek je bilo to; tako gosta megla je ležala nad zapadno Nemčijo, da je celo redni zračni promet ta dan odpadel. »Columbia« se je zato spustila na tla na nekem deteljišču. Med pristajanjem se je vijak spredaj zlomil. Chamberlin in Levin sta vedela, kje sta. Nesrečo je opazil neki uradnik iz mesta Kottbusa, ki se je predpoldne peljal malce na izlet do bližnje vasi Klinge. Opazil je na letalu ime »Columbia« in ves vzhicen pozdravil letalca ter brž telefoniral v Kottbus. Kot blazen je pridrvel v avtu mestni župan in pozdravil letalca, ki sta znašla le nemško besedico »Hunger« (lakota). Brž so ju prepeljali v mesto in začeli so se banketi, zdravice, bakljade in podobne reči. Iz Berlina so prihiteli zastopniki vlade in ameriškega poslaštva, ki so prinesli prve častitke iz vseh delov sveta. V nemški prestolici pa se je sestel k trajni seji slavnostni odbor, ki določa spored svečanosti. Te bodo še presegle slovesne dni na čast Lindbergu.

Ponoči od pondeljka na torek so mehaniki popravljali zlomljeni propeler. Mestni svet je pa imel sejo, kjer je proglasil Chamberlina in Levina za častna občana. Pri vasi Klinge, kjer sta se spustila doli, bo postavljena spominska plošča, zlomljeni propeler bodo pa shranili na magistratu v večer spomin. Ko so Kottbušani dovolj načastili, nahranili in napojili s pilzenskim pristnim pivom oba Američana, se je »Columbia« dvignila proti Berlinu.

Ob šestih zvečer v torek je tiščala množica na Tempelhofu opazila visoko pod nebom rmeno letalo obkroženo od šestnajstih belih in črnih nemških letal. Po krasnih vijugah se je zračna eskadra spustila na tla. Kakšno navdušenje je sedaj elektriziralo sicer hladno-

krvne Nemce, ni mogoče popisati. Komaj so oba letalca prepeljali v ameriško poslaštvo, kjer ju je spet čakala ploha častitk, odlikovanj, pohval in seveda častnikarjev.

Letalca sta jim v naglici povedala, da bosta obiskala še par večjih evropskih mest, nato pa bosta letela z istim letalom nazaj domov v Ameriko. Naj spremlja oba junaška moža tudi nazaj čez ocean sreča!

„Pasijonska igra“ v Kobjiglavu.

Na binkoštni pondeljek so uprizorili v Kobjiglavu na Krasu Kristusovo trpljenje. Ta uprizoritev ni bila samo krajevnega značaja, kot so navadno vse prireditve po deželi, temveč je vsled svoje vsebine, obsega in sloga zainteresirala najširšo javnost med Slovenci v Italiji.

K uprizoritvi so se zgrnile tisočglave množice iz Krasa, Vipavske in celo iz najoddaljenejših krajev. Neznatna Kobjiglava je postajala v minulih praznikih mali naš Oberammergau. Vse ceste so bile živne: avtomobili, motorji, vozovi, kolesa, pešci — so se dobesedno gnetli po cestah, ki peljejo iz Štanjela in Komna. Spominjam se prizorov iz leta 1921. v bavarskem Oberammergau, kamor dero tuji iz celega sveta gledat velezanimive pasijonske igre. Ne pride mi niti oddale na misel, da bi pondeljsko prireditve primerjal z oberammergausko — a prizori v Kobjiglavu so bili, — kar zadeva živahnost pred uprizoritvijo — v marsičem slični onim.

Tekom poldneva se je zbralo okrog tri tisoč udeležencev, ki so komaj dobili prostora v obširnem, amfiteatru podobnem gledališkem prostoru za cerkvijo. Uprizoritev ni bila torej navadna predstava, temveč pravi nazorni ljudski misijon.

Kar more v skromnih razmerah nuditi preprosta kmečka vas — vse je sodelovalo pri uprizoritvi. Je ni bilo hiše v vasi, da ne bi imela pri veličastni predstavi igralcev, igralk, rediteljev, čuvajev itd. Od domačega g. kurata, ki je vodil uprizoritev in nastopal v vlogi Kristusa, mimo učiteljstva, gospodarjev, med njimi že postarnih mož, žena, deklet, fantov in celo otrok — vse je bilo na delu, da bi največja svetovna drama doživela čim lepšo uprizoritev. Koliko mesecev, nele dni, je bilo posvečenih tej predstavi! Treba je bilo urediti primeren prostor. Ne moremo sicer povsem pohvaliti prostora, a kar je bilo najumestnejšega, to so spretne roke primerno uredile in okrasile. Sijajno okrašen oder, nešteto vencev, rož, mlajev in pomladnega zelenja je spremenilo obsežen prostor v ličen gaj. Ko se ne bi cemerilo binkoštno vreme, bi bile priprave še smoternejše in naval še večji.

Oder sam je bil velik, vendar ni prišel do veljave vsled tega, ker je bil zaprt in je oviral svetlobo in glas. Polovice udeležencev sploh ni dosegel glas, dasi so igralci govorili močno in razločno. Vsled drena in dolgega poteka dejanja ni dosegla veličastnost prizorov zaželjenega uspeha. Ko ne bi bila vsebina že itak znana občinstvu, bi uprizoritev ne uspela. Izredno pohvalo pa zaslužijo udeleženci, ki so zelo mirno, dostojno in vztrajno sledili uprizoritvi, dasi marsikateri v dolgih štirih urah niso razločili besed in so bili moteni celo v prizorih. Le mimika igralcev in slikovitost kostumov sta vzbujala pozornost tudi pri najbolj oddaljenih gledavcih.

Dejanje samo so zelo motili in ovirali nekateri nepotrebni prizori, ki vsled sentimentalnih, neevangeljskih in semtertje dolgočasnih dvogovorov, sploh niso premaknili dejanja niti za ped. Srečanje in slovo Marije in trpečega Sina, jokačo žene, Veronika s krvavim

prtom razni malenkostni prizori kot kockanje, ponavljajoča se zaslisevanja itd., bi brez škode lahko izostali, da ne bi motili veličastnih prizorov, v kateri se dejanje značilno razvija.

Med najlepše prizore štejem lahko sledeče: Triumfalni sprevod Kristusov v Jeruzalem, zadnja večerja, Kristus pred Kajfom, Judežev obup, Petrov kes, obsodba, četrta postaja na križevem potu in križanje. Pri teh prizorih je umolknila množica in tajnostno prisluhnila pretresljivim scenam. Škoda, da ni v igri več petja, manj dvogovorov in da pretresljivi prizor ni spremljal primeren orkester. Že sama mimika bi bila brez dolgočasnih govorov dovolj učinkovita. Skupine so bile slikovite. Zlasti so vplivale množice na odru. Nastopalo je v nekaterih prizorih nad 80 igralcev. Motilo je skupno govorjenje, ki je bilo nejasno, večkrat hrupno kričavo in nedramatsko. Svetloba je bila kajpada neprimerena in bi neizmerno bolj poživila prizore v vrtu Getzemani in na Kalvariji. Možno je pa seveda to le v velikih dvoranah.

Podrobnejšo kritiko o igralcih, bo prinesel »Naš čolnič«. Pohvaliti moramo pa brez pridržka Kajfa, Judeža in Petra. Kristus je bil senertje preveč monoton in poznala se mu je fizična utrujenost, ki pa ni motila veličastnega nastopa. Marija je igrala preveč sentimentalno in ni napravila vtisa močne žene, junaške mučenice. Igra naj bi se končala s Kristusovo smrtjo, ker je njegov pogreb za zaključek premalo učinkovit.

Ker bi kdo iz navedene kritike, utegnil sklepati na splošne nedo-

stake, moramo javno poudariti, da naše ljudstvo še ni videlo po vojni tako uspešne in pretresljive drame, kot smo jo videli v Kobjiglavu. Celotni vtis je bil zelo lep. Neverjetna požrtvovalnost voditeljev in igralcev mora vzbuditi v vsakem gledavcu izraz globokega začudenja in odkritosrčno hvaležnost. Z veseljem ugotavljam, da je občinstvo znalo oboje ceniti. Kar je pa še večje moralne vrednosti je to, da igralci v igri niso le nastopali kot figure, temveč so se na igro pripravili nele s tem, da so jo zunanje doživeli, temveč so vsi kot pripravo na igro prejeli tudi skupno sv. obhajilo. S tem je uprizoritev postala res pravi misijon za vsa vas in vsakega, ki je prisostvoval s pravim razpoloženjem.

Red pri uprizoritvi je bil vzoren, obnašanje občinstva hvalevredno in materialni uspeh zadovoljiv.

Ko v imenu naše javnosti izrazimo najlepše častitke č. g. režiserju, domačemu Prosv. društvu, igralcem in vsem vaščanom, pridržujem zajedno tem častitkam tudi željo, naj bi se v prijazni Kobjiglavu vsako leto ponavljalo Kristusovo trpljenje in v ta namen izboljšal prostor, besedilo in igra sama preuredila v toliko, da bi prišle s primernimi pevske in glasbenimi točkami do popolne veljave najlepše scene. Na ta način bo postala Kobjiglava naš mali Oberammergau, kar prav odkritosrčno želimo.

Vsem, ki niso mogli na binkoštni pondeljek videti te globoke verske in zelo pretresljive največje zgodovinske tragedije, povabimo, naj si jo ogledajo prihodnjo nedeljo. Žal ne bo nikomur. T. F.

Kaj je novega na deželi?

Števerjan.

Že par nedelj poslušamo v cerkvi do sedaj pri nas neobičajna oznana. Pred tedni smo slišali s prižnice, da je organist odpovedal službo. Ne slišimo več onega ubranega petja, ki smo ga vajeni že več let po vojski. Zadnje nedeljo je nas g. kurat zopet presenetil z vestjo, da bo cerkvenik še ta mesec opravljaj službo. Lepi, od vseh strani pohvaljeni zvonovi bodo toraj imeli počitek velikega tedna. Čudno, neprijetno je postalo razmerje med občino in cerkvijo v naši fari. G. podeštata noče pripoznati dolžnosti in obveznosti, ki jih ima pri nas občina do cerkve od pamtiveka. Občina zase, cerkev zase, pravi on. Mi pa pravimo: G. podeštata, ne po tej poti naprej! Ljudstvo godrnja in se jezi. Faro spravljate pred sednimi občini v sramoto. Če ni vam pri srcu čast kuracije, je pa nam, ki ne maramo proticerkvenih ukrepov. Faran.

Sv. Višarje.

S tem naj bo celi deželi in še dalje povedana vesela novica, da se naša starodavna, priljubljena Marijina božja pot na sv. Višarjah letos znova otvori na 24. junija, na kres. Nekaj novega, razveseljivega je to, da so trije novi zvonovi že tam gori. Skupna teža 2301 kg. Sedaj so v teku še zadnje priprave, da se zvonovi obesijo v zvonik in kakor upamo, bodo letos na dan otvoritve prvokrat po vojni zopet zapeli svojo ubrano visoko pesem v pozdrav naši Mamici svetovišarski ter privabili čimveč romarjev v Njeno bližino. Za prenočevanje romarjev je na razpolago krog 50 postelj in več drugih suhih prostorov. Pred 24. t. m. se pa nikar ne trudite tja gor, ker dotlej ni gori poskrbljeno ne za dušo ne za telo. Oskrbništvo sv. Višarij.

Idrsko pri Kobaridu.

Na binkošti popoldne je naša okolico pretresla grozna novica. Neki 31 letni fant Manfreda je baje

prevečkrat zahajal v znano gostilno, last Ivana Sovdata ob glavni cesti. Vsled ljubosumnosti zaradi žene je Sovdat dal svojo gostilno v najem. Stanoval pa je še vedno v istem poslopju z adaj. Že omenjeni Manfreda je v nedeljo popoldne kvartal v gostilni. Sovdat stopi k njemu in ga podi iz gostilne. Fant se pa ne zmeni. Čez par minut pa stopi v gostilniško sobo Sovdat oborožen s samokresom. Trikrat je ustrelil na Manfreda in ga smrtno nevarno ranil. Po prvih streljih je stopila v sobo tudi Sovdatova žena, Roza. Ko jo mož vglada, od da tudi nanjo dva strela.

Oba ranjenca so hitro peljali v Videm. V tamkajšnji bolnišnici je Manfreda v pondeljek zjutraj izdihnil. Ženo bodo morda še rešili. Nesrečni mož pa je svoj zločin sam prijavil orožnikom.

Cerovo.

Naše prosvetno društvo »Danica« bo 16. junija priredilo veliko javno veselico s sledečim sporedom: V. Vodopivec: »Žagar«, poje domači mešani zbor; E. Adamič: »Mladi junak po vasi jezdi«, poje domači zbor. Igra pet dejanka »Dekle z biseri«. Med odmorih sodeluje šaljiva pošta. Prireditve se bo vršila na prostoru g. K. Bregantiča. Začetek ob 3. uri popoldne. V služaju slabega vremena, se igra odnese.

Banjšice.

Dne 4. t. m. se je poročil gosp. Bucik Jožef iz Brega z gospodično Zbogar Katarino iz Drag. Nevesta je članica našega Prosv. društva. Novoporočencema želimo vse najboljše v zakonskem stanu. Bog vaju živi!

Livek.

Nekatere osebe govorijo, da sem jaz pisal zadnje dopise iz Livka v »Gor. Strazh«. Izjavljam, da jaz nisem pisal nikakih dopisov, ki so bili letos v listu priobčeni.

Simon Hrast ml., Livek.

Življenje Štefana Radića.

(Nadaljevanje.)

Moja borba in moja brošura proti atentatom in proti revoluciji.

V tem času se je dogodil Jukičev atentat na komisarja Cuvaja. Bil sem nekaj časa slučajno zaprt z Jukičem in njegovimi tovariši, tako zvanimi »bombaši«. Imel sem priliko govoriti z vsemi in dognal sem od njih, da so oni prinesli svoje teroristične ideje iz Belgada, iz društva srbske vseučiliščne omladine »Slovenski Jug«, ki je izdajalo tudi tednik pod istim imenom. Naravno, da nisem o tem nikomur ničesar pravil, razun svojim najbližjim političnim prijateljem, ker sem vedel, da je tudi naša hrvaška in srbska mladina prežeta od misli narodnega osvobođenja in da pod vedno težjim pritiskom mažarskega nasilja in avstrijskega zadnjaštva pri tako mladem in zdravem narodu kakor smo mi Hrvatini in kakor so tudi Srbi mora priti do tako skrajnega odpora kakor je atentat. Mene je stvar spravila v velike skrbi, ker sem bil že takrat globoko prepričan, da teroristična akcija že velikim narodom lahko silno škoduje, da pa male narode lahko docela vpropasti, ne glede na okolščino, da je nasilje z atentati nedopustno tudi iz moralnega stališča.

Ob teh prilikah je prišel k meni neki mladenič iz Amerike in se mi je predstavil za Štefana Dojčića. Izjavil mi je, da ga je poslalo neko tajno ameriško društvo obstoječe iz 70 Hrvatov z nalogo, da ubije Cuvaja. Poslušal sem pozorno mladeničeve pripovedovanje in ko je končal, sem mu rekel: »Ali ste vi osel in izzivač, potem naravno ne boste napravili nobenega atentata, kar je prav, ali pa ste pošteni mladenič, ki v resnici misli, da bi moral s svojim atentatom osvoboditi Hrvatsko? V tem slučaju ste na krivi poti, ker Cuvaj ni vzrok naše podrejenosti napram Mažarski in Avstriji, temveč je posledica te podrejenosti. Vzrok je velika politična nepoučenost hrvatskega kmeta in nesreča, da je zadnjih dvajset let odšlo ysako leto iz vseh hrvatskih pokrajin deset, dvajset in tudi trideset tisoč ljudi, ki so mnogokrat najbolj sposobni, vsekakor pa zelo podjetni. Sedaj je v Ameriki nad pol milijona naših ljudi in vi mi pravite, da vas se je zbrala sedemdeseterica, ki hočete biti po vrsti atentatorji in hočete pobijati vse nasilnike, ki jih pošljeta Dunaj ali Pešta na Hrvatsko. Prvič se to ne bo zgodilo, ker ni mogoče; drugič, ako bi tudi začeli to v resnici izvajati, bi Avstrija proglasila Hrvate za izrodek človeštva in bi vkinila za nas vse zakone. Ali ste kaj slišali o knezu Krapotkinu? Ste! Prav! Ali ste slišali za celo vrsto knezov in grofov, ki so se zavzeli za revolucijo? Ste! Prav! Ali ne vidite, da morejo voditi atentate in revolucije z uspehom samo velikaši velikih narodov ali vsaj narodov, ki imajo številno aristokracijo? Kmečki narod, kakor smo mi Hrvatini, ima samo eno pot, to je pot prosvete in organizacije ter vztrajne in neplašljive politične borbe. Ste me razumeli? Sem, hvala lepa za vaš dober svet!

Književnost in umetnost.

»Rožice sv. Frančiška«.

»Te bukve vsebujejo nekatere rožice, čudeže in zglede slavnega revčka Kristusovega, gospoda svetega Frančiška in nekaterih njegovih svetih tovarišev.«

Tako so zapisali srednjeveški učenci sv. Frančiška Asiškega na čelo »Fioretto«, čudovito nežne in globoke knjige, ki je izšla te dni v slovenskem prevodu v Gorici pod naslovom »Rožice sv. Frančiška«.

Te staroslavne knjige v novi slovenski obleki smo pristrčno veseli. Zakaj z njo smo Slovenci postavili dostojen spomenik večno mlademu in modernemu svetniku — po sedmi stoletnici njegove smrti.

Kaj so »Rožice«? Umetniško delo prvega reda, ki ga štejejo med najdragocenejše umetnine evropske književnosti srednjega veka. Zgodba za zgodbo, legenda za legendo nam riše z nežnimi, priprostimi črtami življensko delo svetega Frančiška in njegovega tovarišstva. In čimbolj bereš te čudovite dogodbe, tem višje in jasnejša raste orjaška postava svetega Frančiška, slednika Kristusovega, bogonosca, orača duhovnih ledinj, reformatorja družbe v duhu in resnici. »Rožice sv. Frančiška« so umetniška, ki formalno sliči dobrim slikam modernih impresionistov: če gledaš le delec umetnine, se sicer čudiš nežnosti in drznosti barv, a obstaneš nekam zmeden, ker ne moreš zajeti vsebine do dna. Ko pa odstopiš od slike in jo celo objameš z očmi, se ti zlije vsa v čarobno slikano pesem, v pomladansko jasnost in enovito harmonijo.

Toda bilo bi napak, ko bi videli v »Rožicah« le odlično umetnino. Ne! Pisatelj »Rožic« so, kakor da bi slutili, da utegne knjiga pasti v plen modernim skeptikom, zapisali v uvodu k prvemu poglavju:

»Najprvo je treba premisliti, da je bil slavni gospod sveti Frančišek v vseh delih svojega življenja Kristusu podoben.« Iz te osnovne resnice, ki je granitna podlaga Frančiškove osebnosti — tako da kdor je ne vidi ali ne prizna, nujno Frančiškovega duha in dela ne more doumeti — iz te historične resnice so pognale »Rožice«. In njih pisci so želeli v tej knjigi zbrati »kruh v poživljenje mnogim dušam«. To so tudi dosegli: »Rožice« so formalno umetnina, vsebinsko pa močna življenska vrednota, krepčilo vsem, ki hočejo svoje duše oblikovati po srcu Frančiška, »drugega Kristusa«.

Živ in pričujoč vstaja med »Rožicami« sveti Frančišek pred nami, vedno mil in krepak nosilec božjega Duha: med preprostimi brati, med berači, sodniki, tatovi, trgovci, grlicami in volkovi, pred kralji in papeži, povsod isti solnčni ubožec. Zato je knjiga tako živa, večno sveža in resnična, ker nam kaže neposredno življenje Frančiškovega kroga, ki ga giba ena sama sila — »ljubezen božja, ki pregiba solnce in druge zvezde.«

* * *

Slovenski prevod »Rožic« je oskrbel dr. Alojzij Res. Skušal je ohraniti starinsko barvo sloga, ki jo ima izvirnik, kar se mu je tudi dobro posrečilo. Prevedel je knjigo »Fioretto« na podlagi najboljšega ohranjenega rokopisa Manellijevega iz 14. stoletja. Z izredno intuicijo za duha jezika je pretolmačil ne le besede in stavke, ampak je presadil na slovenski vrt »Rožice«, da res dehti iz prevoda čudovita preproščina in izvorna lepota srednjeveške mistike. Prevajalcu se zahvaljujemo, da je slovenskemu ljudstvu v Italiji in za mejami odprl eno najlepših knjig italijanske književnosti in mu dal čudovit cvet krščanske kulture.

»Rožice sv. Frančiška« so tiskane v odlični opremi, so tipografsko eno najlepših del, kar so jih Slovenci izdali po vojni. Slikar Franc Kralj je narisal h knjigi šest ilustracij.

Naj zadehtijo »Rožice«, ki so iz velike ljubezni vzkliše.

Rožice sv. Frančiška. Poslovenil in uvod napisal dr. Alojzij Res. Izdala Naša založba, Gorica 1927. Strani XII + 176. Cena broširane mu izvodu 14/50 L, vezanemu 17 L. Prodaja Katoliška knjigarnica v Gorici.

Pozdravi naših rojakov.

Slovenski delavci v Tirolah sporočamo svoje pozdrave svojim žetnam, otrokom, staršem, bratom in sestram ter vsem znancem. Čibej Franc, Cigoj Franc, Slokarji: Valentin Bolčina, Bizjak Jožef, Bizjak Anton, Bizjak Alojz, Krapež Anton, Bratina Ivan, vsi iz Dol. Otlice.

Oj ta vojaški boben!

Fantje-vojaki, ki služijo pri 77. pešpolku v Brešiji pošljajo pozdrave. — Žerjal Srečko, Sv. Križ pri Trstu; Mačus Anton, Števerjan; Spacal Franc, Trst; Čehovin Ludvik, Prosek; Kragelj Franc, Sv. Lucija; Sivec Viktor, Krn; Rolič Ivan, Zarečje pri Bistrici; Zorc Franc, Bovec; Hreščak Ivan, Trst; Mužič Alojz, Figovica pri Kojskem; Brigantič Jožef, Gor. Cerovo; Križan Ivan, Abacija; Zidar Anton, Topovec pri Il. Bistrici; Žerjal Alfonz, Pliskovica na Krasu; Brana Emil, Repentabor; Vižin Ivan, Loke pri Gorici; Blažič Karel, Vertoč pri Mirnu; Gorenšek Ivan, Drežnica pri Kobaridu; Gasperut Mirko, Sedlo; Dežijot Josip, Misliče; Mlač Rudolf, Trst; Kravanja Jožef, Soča; Lenkič Alojz, Breginj; Zavadlav Jožef, Štandrez; Cus Bogomir, Sedlo pri Kobaridu; Kolarič Ivan, Vrini pri Kobaridu; Rijavec Franc, Višek pri Gorici; Ušaj Venceslav, Vitovlje; Kovič Albert, Vrtožba; Kopie Avguštín, Lokavec; Luž Alojz, Sedlo; Štemberger Franc, Goče; Janega Jožef, Trnovo; Ferluga Jožef, Trst; Kovač Franc, Podbrdo; Valušek Angelj, Kozana; Marel Jožef, Gorenje polje; Brešan Ivan, Zatoľmin; Koglot Alojz, Zlovnice v Brdih; Prelog Franc, Zarečje pri Trstu; Bolčina Alojz, Podkraj; Koren Alojz, Podkraj; Tomažič Franc, Vrhovlje; Domšak Franc, Šempas; Kenda Bogomir, Bovec; Smrdel Ivan, Knežak.

Najtoplejše pozdrave pošljamo slovenski fantje letnika 1906, ki služimo pri 90. pešpolku v Bardonecchii. Pošljamo pozdrave staršem, bratom, sestram, znancem in prijateljem, posebno pa našim dekletom, ki so že davno pozabile na nas. Pozdrave tudi naši ljubi »Goriški Straži«, ker nam vedno prinaša novic iz naše domovine. — Kolenc Vladimir, Avče; Škarabot Jožef, Šempas; Prekrski Filip, Senožeče; Persič Ladislav, Trnovo; Gerbec Mihael, Ročinj; Makuc Anton, Št. Viška gora; Raspet Anton, Št. Viška gora; Kokel Jurij, Novaki; Kolenc Anton, Vojsko; Vončina Alojzij, Lokovec; Gruden Primož, Kanalski Lom; Bizjak Ivan, Dolga poljana; Klavžar Nikolaj, Zakriž pri Cerknem; Baucon Jakob, Šempeter; Vitez Martin, Brestovica; Valenčič Jakob, Zagorje.

Darovi.

Za »Slovensko sirotišče«: N. N. 50 L; preplačila v spomin gospoda Luke 12 L. — Srčna hvala!

OKLIC.

V pondeljek 13. t. m. ob 4. popoldne se proda iz proste roke štatsunska oprava in nekaj jestvin iz konkurzne mase Alojzija Komavli v Pevmi. Prodaja se b ovršila v Pevmi št. 175. Najmanjši ponudek je Lit. 500. Morebitne informacije se dobe pri podpisanim.

Matej Primožič, odvetnik, v Gorici, Corso Verdi 23.

Razglas! V Spodnji Idriji je na prodaj posestvo z obdelanim zemljiščem in gozdom, na katerem se lahko redi štiri goveda. Oddaljeno je pol ure hoda od vasi. Cena 18 tisoč lir. Natančnejše podatke daje Valentin Jereb, obč. sluga v Spodnji Idriji št. 14.

VIPAJSKA VINA,

namizna in desertna razprodaja po primerni ceni iz svojih kleti Kmetijsko društvo v Vipavi (Vipacco).

Iščem službo kot organist in pevovodja na deželi. Naslov pri upravnistvu.

Prodajam 30 novih panjev A.ž. št. 12, stema na 10 satov. Cena po dogovoru. Matija Lavrenčič, Št. Vid pri Vipavi.

Lloyd Sabauda.

Prihodnje voznje:

v Severno Ameriko:

»Conte Biancamano« 14. 6. 1927.

»Conte Rosso« 1. 7. 1927.

Iz Genove v Njujork v 9. dneh;

v Južno Ameriko:

»Tomaso di Savoia« 10. 6. 1927.

»Conte Verde« 23. 6. 1927.

»Principessa Maria« 30. 6. 1927.

Iz Genove v Buenos Ayres v 13½ dneh.

v Avstralijo:

»Regina d'Italia« 21. 6. 1927.

Informacije daje in sprejema prednaročila na vozne listke za stopnik

F. Rosich, Gorica, Via Contavalle št. 4.

ZOBOZDRAVNIŠKI ATELJE

ROBERT BERKA

Gorica, sedaj Corso Verdi 36.

Laboratorij otvoren že leta 1918. Sprejema od 9. do 12. in od 2. do 6., ob nedeljah in praznikih od 9.—12.

BOTRI pozor!

Raznovrstna

darila za birmo

po NAJNIŽJIH CENAH

se dobé pri domačinu

ALBERTU MARC-U

urarju in zlatarju

v Ajdovščini št. 17

ACQUA DELL'ALABARDA

proti izpadanju las.

Vsebuje kinin in je vsled tega posebno priporočljiva proti prehladu in za ojačenje korenin. Steklenica po 6 lir — se dobiva v lekarni Castellanovich, lastnik F. Bollafio, Trst, Via Giuliani 42. — V Gorici, Via Carduci 9 pri Fiegel.

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke v Gorici

Corso Verdi „Trgovski Dom“

Telefon številka 50

Brzjavni naslov: Ljubljanska banka

Dejniška glavnica

Centrala LJUBLJANA

Rezerve

Din. 50.000.000

Din. 10.000.000

Podružnice in agencije: Brežice, Celje, Črnomelj, Gorica, Kranj, Logatec, Maribor, Metkovič, Novi Sad, Novomesto, Ptuj, Prevalje, Rakek, Sarajevo, Slovenjgradec, Split, Trst. Sezonska ekspozitura: Rogaska Slatina.

Vloge na knjižice po 4%

Vloge v tekočem računu lir ali dinarjev, (najugodnejše obrestne mere).

Nakup valut, čekov, deviz in obligacij vojne odškodnine (bonov) po najugodnejših cenah.

Nakazila v tu- in inozemstvo.

Borzni in ostali bančni posli.